

faka'ofu'ofa ange ka ko ha finemui 'oku malama hono fofongá 'i he maama 'o e Laumalié, 'oku loto falala pea loto to'a he 'oku mo'ui angama'a.

Manatu'i ko e ngaahi 'ofefine kimoutolu 'o 'etau Tamai Hēvani. 'Okú Ne 'ofa lahi 'iate kimoutolu ko ia na'a Ne fekau Hono 'Aló ke tā 'a e sipinga 'o e mo'ui ke tau lava 'o foki kiate Ia ha 'aho. 'Okú ou fakamo'oni 'i ho'o 'unu ko ia ke toe vāofi ange mo e Fakamo'ui, 'e hanga 'e He'ene Fakalelei ta'engata 'o fakafaingamālie'i ke mou lava 'o fakatomala, liliu, ma'a pea ma'u Hono imisi 'i ho fofongá. 'E tokoni 'a 'Ene Huhu'i ke mou mālohi mo loto to'a 'i he hokohoko atu 'a ho'o-mou hiki hake 'a e fuka 'o e angama'a. 'Okú mou mahu'inga. *Ko e fuká koe!*

Ko ia, 'oku ou faka'osi 'aki 'a e ngaahi lea 'a e 'Eiki kiate kimoutolu, ko Hono ngaahi 'ofefine mahu'ingá: "Vakai, . . . ko e fefine koe kuo fili, 'a ia kuó u [fili]."19 " 'A'eva 'i he ngaahi hala 'o e angama'a. . . . Li'aki 'a e ngaahi me'a 'o e māmani. . . . Pikitai ki [ho'o] ngaahi fuakavá. . . . Hokohoko atu hono tauhi 'eku ngaahi fuakavá, pea te ke ma'u ha kalauni 'o e mā'oni'oni."20 'Okú ou fakamo'oni ki he ngaahi me'a ni 'i he huafa mā'oni'oni 'o hotau Fakamo'ui ko Sisū Kalaisi, 'ēmeni. ■

MA'U'ANGA FAKAMATALÁ

1. Vakai "Kaveinga 'a e Kau Finemui," *Fakalalakaka Fakatāutabá* (tohitufa 2009), 3.
2. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 87:8.
3. Vakai, 2 Nifai 25:26.
4. Hilamani 5:12.
5. "Fai Atu 'a e Ngāu'é" *Ngaahi Himi*, fika. 158.
6. Sosiua 1:9.
7. Sosiua 3:5; vakai ki he Fakahinohino ki he Fofofolá, "Santification" scriptures.lds.org.
8. 'Alamā 13:3.
9. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 138:53–54.
10. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 115:5.
11. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 25:2, 10, 13.
12. Vakai Vaughn J. Featherstone, "The King's Son," *New Era*, Nov. 1975, 35.
13. Ezra Taft Benson, "To the Young Women of the Church," *Ensign*, Nov 1986, 81.
14. ['Okú 'ikai ke ma'u e tokotaha na'a ne fa'u]; vakai Elaine S. Dalton, "'Okú Hā Ia 'i Homou Fofongá," *Liabona*, Mē 2006, 109.
15. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 121:45–46.
16. Parley P. Pratt, *Key to the Science of Theology*, 10th ed. (1965), 101; tanaki atu e fakamamafá.
17. 'Alamā 5:14.
18. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 84:38.
19. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 25:3
20. Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 25:2, 10, 13, 15.

Fakamatala Fakavitiō: 'Okú 'i ai Ha'aku Taumu'a

Ko e fakamatala 'eni 'o ha vitiō ne bulu'i lolotonga e fakataba labi 'a e Kau Finemui 'a ia ne fai 'i he 'aho 27 'o Mā'asi 2010.

Palesiteni Thomas S. Monson:
"S'oku tuofāfine kei talavou, ne-ongo kuo 'i ai ma'u pē ha ngaahi faingata'a 'i he māmani, ka 'oku makehe ange 'a e ngaahi faingata'a 'oku mou fehangahangai mo ia he taimi ní."¹

Elaine S. Dalton, Palesiteni Lahi 'o e Kau Finemui: "Kuo pau ke ke tauhi mo'oni ki ho 'ulungāanga faka-'Otuá pea fokotu'u ha ngaahi sipinga 'o e fakakauka'u mo e 'ulungāangá 'a ia 'oku makatu'unga 'i ha ngaahi tu'unga angama'a 'oku mā'olungá, kae lava ke te kei

angama'a mo anga-mā'oni'oni."²

Palesiteni Henry B. Eyring, Tokoni 'Uluaki 'i he Kau Palesiteni 'Uluaki:
" 'Okú ou lotua 'aki hoku lotó kotoa 'e tupulaki 'a ho'omou tui ko e 'ofefine koe 'o ha 'Otua 'ofa."³

Mary N. Cook, tokoni 'uluaki 'i he kau palesiteni lahi 'o e Kau Finemui:
"S'i kau finemui 'ofeina, kuo mou 'osi fai ha ngaahi fili 'oku lelei. Ka kuo pau ke mou fokotu'u ha ngaahi sipinga 'o e angama'a ke mou nofo ai 'i he hala ko 'eni pea 'i he kotoa ho'omou mo'ui."⁴

**Palesiteni Dieter F. Uchtdorf,
Tokoni Ua 'i he Kau Palesitenisi**

'Uluaki: “‘E ngaahi tuofāfine, tui mo falala ki he Laumālié. ‘I ho’o to’o ‘a e ngaahi faingamālie angamaheni ‘o e mo’ui faka’ahó peá [ke] fa’u pe fakatupu ai ha me’a ‘oku faka’ofo’ofa mo ‘aongá, ‘oku ‘ikai ngata pē ‘i ho’o fakalelei’ ‘a e māmani ‘okú ne ‘ākilotoa ki tautolú, ka ko e māmani foki ko ia ‘i ho lotó.”⁵

Ann M. Dibb, tokoni ua ‘i he kau palesitenisi lahi ‘o e Kau Finemuí:

“Ko e fanga kīi me’a iiki mo faingofua ko ia ‘oku mou fili ki ai he ‘aho ní, ‘e lava ke hoko ia ko ha tāpuaki lahi mo nāunau’ia ‘apongipongi.”⁶

Elaine S. Dalton, palesiteni lahi ‘o e Kau Finemuí:

“‘E lava nai ‘e ha fine-mui angatonu ‘e taha ‘o liliu ‘a e māmani? Ko e tali le’o lahi ki ai ko e “‘io!’ . . . Ko e ngaahi me’a ‘okú ke fai faka’ahó te ne fakamālohia koe ke ke hoko ko ha taki mo ha fa’ifa’itaki’anga—‘a e lotu faka’ahó, ako faka’aho ‘a e folofolá, talangofua faka’ahó, tokoni faka’aho ki he nīihi kehé. ‘I ho’o fai ‘ení, te ke ofi ange ai ki he Fakamo’ui pea hoko ‘o hangē ko Iá.”⁷

Palesiteni Thomas S. Monson:

“Si’oku ngaahi kaume’a kei talavou, mou tu’u ke mālohi. . . . ‘Okú mou ‘ilo ‘a e me’a ‘oku totonú mo ia ‘oku halá, pea ne ‘ikai ha fakapuli te ne lava ‘o liliu [‘a e mo’oni ko iá]. Kapau ‘e fakaloto’i kimoutolu ‘e homou kaungā-me’á ke fai ha me’a ‘oku mou ‘ilo ‘oku hala, tu’u hake *koe* ‘o taukave’i ‘a e totonú, neongo kapau te ke tu’u toko taha ai.”⁸ ■

NOTES

1. Thomas S. Monson, “Ke ke Ma’u ha Lototo’a,” *Liabona*, Mē 2009, 127.
2. Elaine S. Dalton, “Ha’u ke Tau ‘Alu Hake Ki he Mo’unga ‘o e ‘Eiki,” *Liabona*, Mē 2009, 121.
3. Henry B. Eyring, “‘A’eva ‘i he Māmá,” *Liabona*, Mē 2008, 125.
4. Mary N. Cook, “Mo’ui Angama’a—‘i he Fo’i Laka Kotoa Pē,” *Liabona*, Mē 2009, 117.
5. Dieter F. Uchtdorf, “Fiefiá, Ko Ho Tukufakaholo,” *Liabona*, Nōvema 2008, 119.
6. Ann M. Dibb, “Ke ke Hoko ko ha Fa’ifa’itaki’anga ‘o e Kakai Tui,” *Liabona*, Mē 2009, 116.
7. Elaine S. Dalton, “‘Okú Hā Ia ‘i Homou Fofongá,” *Liabona*, Mē 2006, 109.
8. Thomas S. Monson, “Ngaahi Sipinga ‘o e Anga Mā’oni’oni,” *Liabona*, Mē 2008, 65.

Fai ‘e Palesiteni Dieter F. Uchtdorf
Tokoni Ua ‘i he Kau Palesitenisi ‘Uluaki

Ko Ho’o Fiefia ‘o Lauikuongá

‘Okú foaki atu ‘e he Tamai Hēvaní ‘a e me’a’ofa ma’ongo’onga tabá—‘a e mo’ui ta’engatá—mo e faingamālie mo e tāpuaki ta’e- hano-tatau ko e “nofo fiefia ‘o lauikuongá.

S i’oku ngaahi tuofāfine kei talavou ‘i he funga māmani, ‘oku ou hongā’ia pea lāngilangā’ia ke ‘i heni mo kimoutolu he ‘ahó ni. ‘Okú ‘ofa atu ‘a Palesiteni Tōmasi S. Monisoni mo e kau taki kotoa ‘o e Siasí; ‘oku mau lotua kimoutolu pea fiefia ‘i ho’omou faivelengá.

Kuó u fanongoa ha ngaahi lea fakafonua faka’ofo’ofa lahi ‘i he ngaahi ta’u kuo hilí—‘oku nau fakamānako pea fakaofo; ‘oku nau takitaha hā makehe. Neongo e faikehekehe ‘a e ngaahi lea

fakafonua ni, ‘oku fa’a ‘i ai e me’a oku nau faitatau ai. Hangē ko ‘ení, ‘oku ‘i he ngaahi lea fakafonua lahi ha kupu’i lea fakaofo mo fonu tala’ofa ‘o hangē ko ha toe kupu’i lea he māmani. Ko e kupu’i lea ko iá ko e “Tokua ne ‘i ai ha taimi.”

‘Ikai ko ha ngaahi lea faka’ofo’ofa ia ke kamata ‘aki ha talanoa? ‘Okú ‘omi ‘e he “Tokua ne ‘i ai ha taimi” ha palō-mesi ‘o ha me’a: ko ha talanoa ‘o ha fononga mo e lotu ‘ofa, ko ha talanoa ki ha kau pilinisesi mo ha kau pilinisi. Mahalo na’a kau ai ha talanoa ‘o e lotu to’á, ‘amanaki lelei mo e ‘ofa tu’uloá. Ko e konga lahi ‘o e ngaahi talanoá ni ‘oku ikuna’i ‘e he angalelei e angakóvi pea ikuna’i ‘e he lelei ‘a e koví. Kae mahalo ko e me’a lahi tahá, ‘oku ou sa’ia ‘i he’etau huke ki he peesi faka’osí pea tau sio ki he ngaahi laine faka’osí pea tau vakai ki he ngaahi lea fakalata ko e “Peá na nofo fiefia ‘o lauikuonga.”

‘Ikai ko e me’a ia ‘oku tau faka’amuá: ke tau hoko ko e kau mo’unga’i tangata pe mo’unga’i finefine ‘o ‘etau talanoa kiate kitautolu peé; ke ikuna’i ‘a e ngaahi faingata’á; ke foua e ngaahi me’a faka’ofo’ofa kotoa ‘o e mo’ui pea ‘i

